

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΡΤΖΕΛΟΥ

Διεύθυνση: 2 Λεωφόρος Δανάης

Τηλέφωνο: 035726843610

Email: g.martzelos@nup.ac.cy

Ο Γεώργιος Μαρτζέλος (Διευθυντής του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Θεολογικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφου) γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1948. Σπούδασε Θεολογία, Ιστορία και Φιλοσοφία στα Πανεπιστήμια Θεσσαλονίκης (1966-1971), Αθηνών (1971-1975) και Χαϊδελβέργης (1976-1979). Είναι κάτοχος διδακτορικού τίτλου του Τμήματος Θεολογίας του ΑΠΘ (1983) με βαθμό «Άριστα». Διετέλεσε Λέκτορας (1983-1986), Επίκ. Καθηγητής (1986-1990), Αν. Καθηγητής (1990-1993) και Καθηγητής (1993-2015) στο Τμήμα Θεολογίας του Α.Π.Θ., διδάσκοντας τα μαθήματα της Ιστορίας της Ορθόδοξης Θεολογίας και της Δογματικής. Δίδαξε ως Επισκέπτης Καθηγητής στα Πανεπιστήμια του Μονάχου (1995-1996) και της Βέρνης (θερινό εξάμηνο 2007, χειμερινό εξάμηνο 2009, χειμερινό εξάμηνο 2011). Διετέλεσε Διοικητής του Αγ. Όρους (1994 - 1996) και Διευθυντής του Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών (2009-2017). Στις 25-8-2008 εξελέγη μέλος της Διεθνούς Ακαδημίας Θρησκευτικών Επιστημών (Académie Internationale des Sciences Religieuses) που εδρεύει στις Βρυξέλλες. Υπήρξε μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών (2006-2013) και από το 2013 είναι μέλος της Επιτροπής «Πίστη και Τάξη» του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών. Εκπροσώπησε την Εκκλησία της Ελλάδος στην Θ' και τη Ι' Γενική Συνέλευση του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών στο Porto Alegre της Βραζιλίας (2006) και στο Busan της Νοτίου Κορέας (2013).

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ

Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται η μελέτη της Ιστορίας της Ορθόδοξης Θεολογίας και Πνευματικότητας, η ενασχόλησή του με επιμέρους δογματικά ζητήματα με έμφαση στην Τριαδολογία και

την Χριστολογία, καθώς και η ενασχόλησή του με τους διμερείς και πολυμερείς θεολογικούς διαλόγους στα πλαίσια της Οικουμενικής Κίνησης. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει επίσης η ενασχόλησή του με την προέλευση του φιλοσοφικού προβληματισμού μέσα από τη δογματική διδασκαλία των Πατέρων της Εκκλησίας. Μέσα στο πλαίσιο αυτών των ενδιαφερόντων του έχει δημοσιεύσει στα ελληνικά, γερμανικά, αγγλικά, ιταλικά, καθώς και σε άλλες γλώσσες πάνω από 130 μελέτες, έχει επιβλέψει 17 διδακτορικές διατριβές και έχει συμμετάσχει σε ερευνητικά προγράμματα του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ (2012-2018)

A) ΒΙΒΛΙΟ

"... ο νόμος σου μελέτη μου". Μελετήματα ορθοδόξου θεολογίας και προβληματισμού, Εκδ. Ostracon, Θεσσαλονίκη 2015, σσ. 471.

B) ΑΡΘΡΑ

- 1) «Ο ρόλος της "συναφειακής θεολογίας" κατά την ορθόδοξη παράδοση», στο *ΑΓΩΓΗ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ. Τιμητικό αφιέρωμα στον Ομότιμο Καθηγητή Χρήστο Κ. Βασιλόπουλο*, Εκδ. Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2012, σ. 225-241.
- 2) «Προβλήματα και προοπτικές του Θεολογικού Διαλόγου μεταξύ Ορθοδόξων και Μη-Χαλκηδονίων», στο *Επιστημονική Επετηρίδα Πατριαρχικής Ανώτατης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Κρήτης*, τ. Β', Ηράκλειο Κρήτης 2012, σ. 379-386.
- 3) «Ursünde und Erlösung nach den griechischen Kirchenvätern», στο «Ursünde und Erlösung nach den griechischen Kirchenvätern», in: *Für uns und für unser Heil. Soteriologie in Ost und West*, Forscher aus dem Osten und Westen Europas an den Quellen des gemeinsamen Glaubens, (Pro Oriente - Studientagung "For Us and for Our Salvation". Soteriology in East and West. "Pour nous et pour notre salut". Sotériologie vue de l'Orient et de l'Occident, Esztergom, 3.-5. Oktober 2012), Band 37, *Wiener Patristische Tagungen*, Band 6, hrsg. von Theresia Hainthaler, Franz Mali, Gregor Emmenegger und Mante Lenkaitytè Ostermann, Tyrolia-Verlag, Innsbruck - Wien 2014, pp. 335-354.

- 4) «Οι διαθρησκειακές πρωτοβουλίες του Οικουμενικού Πατριαρχείου για την επικράτηση της ειρήνης και της κοινωνικής δικαιοσύνης», στο *Επιστημονική Επετηρίδα Πατριαρχικής Ανώτατης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Κρήτης*, τ. Γ', Ηράκλειο Κρήτης 2014, σ. 410-417.
- 5) «Η Θεολογική Σχολή της Θεσσαλονίκης και ο ιερός Αυγουστίνος», στο <http://ejournals.lib.auth.gr/synthesis>, Vol. I, No 2 (2013), σ. 76-94 και στο *Κληρονομία* 38, τεύχ. Α'-Β' (Ιανουάριος 2014 – Δεκέμβριος 2015), Θεσσαλονίκη 2018, σ. 37-54 και στο *Θεολογία* 89, 2 (2018), σ. 79-98.
- 6) «The significance of the distinction between essence and energies of God according to St. Basil the Great», στο: C. ATHANASOPOULOS - C. SCHNEIDER (εκδ.), *Divine Essence and Divine Energies. Ecumenical Reflections on the Presence of God in Eastern Orthodoxy*, Cambridge (The Institute for Orthodox Christian Studies) 2013, σ. 149-157.
- 7) «Το ζήτημα της συμμετοχής της Ορθοδόξου Εκκλησίας στον Οικουμενικό Διάλογο υπό το φως των πανορθόξων αποφάσεων», στο Ι. Πέτρου, Στ. Τσομπανίδης, Μ. Γκουτζιούδης (επ.), *Ο Οικουμενικός Διάλογος στον 21ο αιώνα: Πραγματικότητες – Προκλήσεις – Προοπτικές. Τιμητικό αφιέρωμα στον Ομότιμο καθηγητή Πέτρο Βασιλειάδη*, εκδ. Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2013, σ. 263-279.
- 8) «Θεολογία, φιλοσοφία και επιστήμη κατά τους τρεις Ιεράρχες», στο <http://ejournals.lib.auth.gr/synthesis>, Vol. 3, No 2 (2014), σ. 53-72.
- 9) «Η θεολογία του "σπερματικού λόγου" και η σημασία της για τους διαχριστιανικούς και διαθρησκειακούς διαλόγους», στο *Θεολογία* 84, 2 (2013), σ. 69-80.
- 10) «Η καταγωγή της δυοφυσιτικής φόρμουλας του Όρου της Χαλκηδόνας», στο *Θεολογία* 85, 1 (2014), σ. 27-41.

- 11) «The origin of the dyophysite formula in the Definition of Chalcedon», στο Ioan Tulcan, Peter C. Bouteneff, Michel Stavrou (eds.), *Dogma and Terminology in the Orthodox Tradition Today: 4th International Symposium of Orthodox Dogmatic Theology, Sofia, 22-25 September, 2013*, Sibiu: Astra Museum 2015, σ. 57-81.

- 12) «Eastern Orthodox - Oriental Orthodox Dialogue - A Historical and Theological Survey», στο *Orthodox Handbook on Ecumenism. Resources for Theological Education*, edited by P. Kalaitzidis, Th. Fitzgerald, C. Hovorun, Ai. Pekridou, N. Asproulis, D. Wernerand, G. Liagre, Volos Academy Publications, Volos (Greece) 2014, σ. 529-535.

- 13) «Η αναγκαιότητα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδοξίας για την αντιμετώπιση των σύγχρονων προκλήσεων», στο *Θεολογία* 86, 4 (2015), σ. 7-15.

- 14) «The Cyrillian Character of the Chalcedonian Definition of Faith», στο *The Dialogue between the Eastern Orthodox and Oriental Orthodox Churches*, ed. by Christine Chaillot, Volos Academy Publications, Volos 2016, σ. 74-93.

- 15) «Παρανοήσεις φιλοσοφικών κειμένων και ακαδημαϊκή ευθύνη (Βιβλιοκριτικές παρατηρήσεις σε δύο φιλοσοφικές μελέτες του Καθηγητή Λάμπρου Χ. Σιάσου)», στο *Θεολογία* 85, 2 (2014), σ. 339-356.

- 16) «Οι Θεολογικοί Διάλογοι σήμερα - Το μήνυμα, η αξία και η προοπτική τους», στο *Απόστολος Τίτος* (Επίσημο Δελτίο της Εκκλησίας της Κρήτης), τεύχ. 18, Αύγουστος 2013, σ. 73-97.

- 17) «Η βιβλική προέλευση της θεολογίας του "σπερματικού λόγου", η θέση της μέσα στην ορθόδοξη παράδοση, και η επικαιρότητά της για τη σύγχρονη Ορθοδοξία», στο *Θεολογία* 85, 4 (2014), σ. 359-378.
- 18) «Το Άγ. Πνεύμα ως "έρως απόρρητος" μεταξύ Πατρός και Υιού κατά τον άγ. Γρηγόριο Παλαμά», στο *Θεολογία* 86, 3 (2015), σ. 7-21.
- 19) «Η εκκλησιολογική σκέψη του Μητροπολίτη Περγάμου Ιωάννη Ζηζιούλα στο πλαίσιο του οικουμενικού διαχριστιανικού διαλόγου», στο <http://ejournals.lib.auth.gr/synthesis>, Vol. I, No 1 (2012), σ. 38-50, και στο *Θεολογία* 86, 2 (2015), σ. 195-209.
- 20) «Orthodoxy and heresy of the Non-Chalcedonians according to St. John Damascene», στο *The Dialogue between the Eastern Orthodox and Oriental Orthodox Churches*, ed. by Christine Chaillot, Volos Academy Publications, Volos 2016, σ. 74-93.
- 21) «Το κείμενο της Ε΄ Προσυνοδικής Πανορθόδοξου Διασκέψεως για τις "Σχέσεις της Ορθόδοξου Εκκλησίας προς τον λοιπόν χριστιανικών κόσμον" και η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος», στο *Μωυσέως Ωδή. Αφιερωματικός Τόμος προς τιμήν του μακαριστού Γέροντος Μωυσέως του Αγιορείτου, Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος 2017*, σ. 599-608.
- 22) «Η συμβολή του Καθηγ. Γρηγόρη Λαρεντζάκη κατά τη συζήτηση του ρωμαϊκού κειμένου για την προέλευση του Αγ. Πνεύματος στην ελληνική και τη λατινική παράδοση (Βιέννη 1998)», στο <http://ejournals.lib.auth.gr/synthesis>, Vol. 5, No 1 (2016), σ. 183-192.
- 23) «Εκκλησιολογία, Πνευματολογία και Πνευματικότητα στην Ορθόδοξη Παράδοση», στο *Θεολογία* 88, 3 (2017), σ. 73-83.

24) «Der heilige Gregorios Palamas und die neuere deutschsprachige Theologie», στο *Χρυσούν Ιωβηλαίον Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σταγών και Μετεώρων κ.κ. Σεραφείμ*, Τρίκαλα 2016, σ. 577-591.